

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2926/2021.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.722/2020/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.722/2020/4. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék 68.P.22.230/2018/27-I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel azok álláspontja szerint ellentétesek az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével, XIII. cikk (2) bekezdésével, XXIV. cikk (1) és (2) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével, valamint R) cikk (2) és (3) bekezdésével.
- [2] 2. Az indítvány benyújtását megelőző bírósági eljárásnak az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges elemei a következőképpen foglalhatók össze.
- [3] 2.1. Az indítványozó 2010-ben öröklés jogcímén tulajdonjogot szerzett két, Dorog külterületén fekvő földterületen, melyek 2016-ban árverési értékesítés útján kerültek ki tulajdonából.
- [4] A Dorog-Esztergom DN 400-as regionális közművezeték áthalad az ingatlanokon. Az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság 1980-ban vízjogi létesítési engedélyt adott a Dorog-Esztergom Regionális Vízmű Leányvári ágának távvezetékére, továbbá a Leányvári elosztóhálózatra. Ugyanezen vízügyi hatóság 1981-ben hozott határozatában vízvezetési szolgálat alapítására került sor Dorog községben harmincöt magántulajdonban álló ingatlanra – köztük az indítvánnyal érintett ingatlanokra. Az egyik ingatlanra 1981-ben, míg a másikkra 1994-ben került bejegyzésre az ingatlan-nyilvántartásba a vízvezetési szolgalmi jog; az utóbbi ingatlant ugyancsak ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett bányaszolgalmi jog, továbbá

20 kW-os elektromos légvezeték védőövezetének 683 négyzetméteres területére vonatkozó vezetékjog is szerepelt terhelte.

- [5] Az Észak-dunántúli Vízügyi Felügyelet 2004. április 22. napján kelt hivatalos feljegyzése szerint a vízvezetési szolgalmi jog alapján a távvezeték a vízjogi létesítési engedélyben foglaltaktól eltérően került kivitelezésre. Dorog külterület ivóvízvezetéke nyomvonalának 1979-ben elkészített vázrajzához képest a vezeték eltérően; részben más nyomvonalon valósult meg, valamint vízaknát létesítettek és olyan átkötéseket alakítottak ki, amelyek nem a vízügyi hatóság határesetében megjelölt közcélt szolgálják. A vezeték az ingatlannyilvántartásba bejegyzett szolgalmi sávától mintegy 25-30 méterrel távolabb került lefektetésre, valamint a vezeték átmérő, az aknák kialakítása és azok szerelvényei is eltérnek az engedélyezettől. A szolgalmi jog jogosultjának, az Észak-dunántúli Vízmű Zrt. (a továbbiakban: ÉDV Zrt.) kérelmére 2005-ben az egyik indítvánnyal érintett ingatlan vonatkozásában a vízvezetési szolgalmi jog ingatlan-nyilvántartási bejegyzését módosították; az eredeti vízvezetési szolgalmi jog törlésre került és a vízvezetési szolgalmi jogot a változási vázrajz alapján 384 négyzetméter területre jegyezték be. Az indítványozó jogelődje jogorvoslattal élt a döntéssel szemben, melynek eredményeként a Pest Megyei Bíróság 2006-ban a jogerős földhivatali határozatot hatályon kívül helyezte és az elsőfokú földhivatalt új eljárásra kötelezte. A megismételt eljárásban az elsőfokú földhivatal az ÉDV Zrt. vízvezetési jog terjedelmének megváltoztatására irányuló kérelmét elutasította, az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vízvezetési jogot törölte és az eredeti vízvezetési jogot visszajegyezte az ingatlan-nyilvántartásba az ÉDV Zrt. javára. Az indítványozó jogelődjének fellebbezése eredményeképpen a Pest Megyei Bíróság 2007-ben megváltoztatta a jogerős földhivatali határozatot és elrendelte a bejegyzett vízvezetési szolgalmi jog törlését. (Így tehát az indítvánnyal érintett egyik ingatlan vonatkozásában volt, míg a másik ingatlan vonatkozásában nem volt bejegyzett vízvezetési szolgalmi jog.)
- [6] Az ÉDV Zrt. 2007-ben kérelemmel fordult az Észak-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséghez (a továbbiakban: ÉDV Felügyelőség), hogy a regionális távvezeték vízjogi létesítési engedélyétől eltérően megvalósított nyomvonala miatt a vízvezetési szolgalmi jogot a nyomvonallal érintett ingatlanok vonatkozásában megfelelően módosítsa. Az ÉDV Felügyelőség az általa lefolytatott eljárás során megállapította, hogy az 1980. évi vízjogi létesítési engedélyben nem található utalás az engedélyezés alapját képező tervdokumentációra, azonban a vízikönyvi nyilvántartás alapján megállapítható, hogy a nyomvonalat a kiviteli terv alapján valósították meg, ennek következtében a vízjogi fennmaradási engedélyezési eljárás lefolytatása okafogyottá vált. Erre tekintettel, az ÉDV Zrt. kérelmére az ÉDV Felügyelőség 2007-ben megszüntette az érintett regionális távvezeték DN 400-as szakaszának fennmaradására és vízjogi üzemeltetési engedélyezésére irányuló eljárást. A határozattal szemben két érintett ingatlan tulajdonosa (köztük az

indítványozó jogelődje) jogorvoslati kérelmet terjesztett elő. A másodfokú hatóság, az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban: OKTVF) megsemmisítette az elsőfokú határozatot és az ÉDV Felügyelőség kizárása miatt a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséget (a továbbiakban: NYDV Felügyelőség) utasította az eljárás lefolytatására. Az NYDV Felügyelőség a tényállás tisztázása érdekében további ügyiratokat szerzett be, 2008. május 16-án a helyszínen ellenőrizte a nyíltárkos bemérést (ezen a helyszíni ellenőrzésen egy ideig jelen volt az indítványozó is), majd a rendelkezésére álló teljes iratanyag alapján az ÉDV Zrt., mint engedélyes részére az új eljárásban készült felmérési helyszínrajzok és megvalósulási dokumentáció alapján vízjogi fennmaradási engedélyt adott az érintett távvezeték fennmaradásához és üzemeltetéséhez. Egyidejűleg az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság vízvezetési szolgalmat elrendelő 1981-es határozatát módosította és kiegészítette az új eljárásban beszerzett változási vázrajz alapján.

- [7] A határozat ellen az érintett ingatlantulajdonosok közül az indítványozó jogelődje és egy másik személy nyújtott be fellebbezést a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt. Az OKTVF a 2009 májusában meghozott határozatával az NYDV Felügyelőség határozatát megsemmisítette és a Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséget (a továbbiakban: KDV Felügyelőség) új eljárás lefolytatására utasította. A határozat számos, részletes előírást tartalmazott arra vonatkozóan, hogy milyen (helyszíni) vizsgálatokat kell elvégezni, illetve a majdani határozatban milyen döntésekre kell kitérni. A másodfokú határozat tartalmazta azt is, hogy amennyiben az elsőfokú hatóság azt állapítja meg, hogy a létesítmény nyomvonala eltér a vízjogi létesítési engedélytől, úgy az eltérő nyomvonallal érintett idegen tulajdonú ingatlanok esetében – ha azok rendeltetésszerű használatát a létesítmény nem zárja ki – vízvezetési szolgalmi jogot kell alapítani. [A KDV Felügyelőség átszervezését követően vízgazdálkodási hatósági tevékenység vonatkozásában jogutódja a Közép-dunántúli Vízügyi Hatóság. Újabb átszervezést követően ennek jogutódja vízgazdálkodási tevékenysége vonatkozásában, valamint a KDV Felügyelőségnek vízvédelmi tevékenysége vonatkozásában 2014. szeptember 10-étől a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a perbeli alperes, a továbbiakban: alperes) lett, ld. a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 17. § c) pontja és 18. § c) pontja.]
- [8] Az új eljárás lefolytatására utasított KDV Felügyelőségen az eljárás 2009. június 12-étől folytatódott. Az OKTVF által hozott jogerős másodfokú határozat bírósági felülvizsgálata iránt az indítványozó jogelődje és egy másik tulajdonos keresetet terjesztett elő, ezért a KDV Felügyelőség 2009. július 17-én jogerőre emelkedett végzésével felfüggesztette az eljárást a bírósági eljárás jogerős lezárásáig. A bírósági eljárás a Fejér Megyei Bíróság előtt zajlott; ahol az indítványozó jogelődje

vonatkozásában az eljárás (a fél halála miatt) félbeszakadt. A másik felperes vonatkozásában a keresetet a bíróság 2010 márciusában elutasította. Ez a döntés jogerőre emelkedett, ugyanakkor a félbeszakadt eljárásban a bíróság érdemi határozatot hozni nem tudott. Az indítványozó önként a perbe nem lépett be, azonban a per alperese őt jogutódként perbe vonta. Ezt követően a Székesfehérvári Törvényszék a 2012 májusában jogerőre emelkedett végzésével ezen felek vonatkozásában a pert megszüntette, melyről az indítványozót értesítette.

- [9] Időközben – teljeskörűen 2012. július 15-ével – hatályba lépett a víziközműszolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.), amely több szempontból is jelentős hatással volt a hatósági eljárásra. Az új szabályozás következtében a szolgalmi jog jogosultjává az ellátásért felelős vált [a Vksztv. 1. § (1) bekezdésének c) pontja szerint ez az állam vagy a települési önkormányzat lehet; jelen víziközmű vonatkozásában az állam].
- [10] Az elsőfokú vízügyi hatósági eljárás 2012 májusát követően folytatódott. Az alperes jogelődje, illetve az alperes a fennmaradási engedélyezési eljárásban több ízben felhívta az ÉDV Zrt.-t hiánypótlásra, amelyben kérte a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló jogszabálynak megfelelő tulajdonosi hozzájárulás, az ingatlan használat jogcímét meghatározó, a tervezett vízellátási terv építettség és a földtulajdonos között létrejött írásbeli megállapodás és egyéb iratok becsatolását. A megállapodás-tervezeteken az ÉDV Zrt. került feltüntetésre mint a szolgalmi jog jogosultja. A Vksztv. hatályba lépését követően az ÉDV Zrt.-t illető vízvezetési szolgalmi jogot át kellett ruházni az államra [ld. 8. § (2) bekezdés]. Az eljárás során tisztázásra került, hogy a Magyar Államot illető szolgalmi jog alapítása vonatkozásában a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. nevében és képviseletében teljes körűen az ÉDV Zrt. jár el. Tekintettel arra, hogy a szolgalmi jog jogosultja a Magyar Állam lett, ezért szükségessé vált a már benyújtott megállapodás-tervezetek újra megkötése, illetve megkötésének megkísérlése a Magyar Állam mint szolgalmi jog jogosultnak a feltüntetésével. Az alperes, illetve jogelődje szakhatósági megkereséseket küldött ki, valamint az ÉDV Zrt. kérelmére többször meghosszabbította a hiánypótlási határidőt.
- [11] Az alperes 2019 februárjában az ÉDV Zrt.-t kötelezte tíz ingatlan vonatkozásában a megvalósulási dokumentáció szerinti nyomvonalon lévő vízvezetékre vonatkozó, a szükséges szolgalmi sávot ábrázoló és bemutató, érvényes záradékkal ellátott változási vázrajzok és területkimutatások, továbbá a Magyar Állam javára alapítandó, jogszabályi tartalmú követelményeknek megfelelő, az ingatlan tulajdonosokkal kötött szolgalmi jogi megállapodásoknak vagy ennek hiányában a megkötés megkísérlését igazoló iratnak az alpereshez történő benyújtására. Ezt a határozatot az ÉDV Zrt. jogorvoslati kérelme folytán felülvizsgálta a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat; mely a 2019 júniusában jogerőre emelkedett határozatával – az alperes határozatát részben

megváltoztatva – azt helybenhagyta. A másodfokú vízügyi hatóság megállapította, hogy az alperes jogszerűen járt el, amikor elsőfokú határozatában a jogszabályi követelményeknek megfelelően kötelezéseket írt elő.

- [12] 2.2. Az indítványozó 2016. július 12-én nyújtott be keresetlevelet a Székesfehérvári Törvényszékhez, kártérítés megfizetése ügyében. Ebben előadta, hogy az OKTVF 2009. május 22-én kelt határozatával jogerősen új eljárásra kötelezte az alperes jogelődjét, amely 2010. augusztus 9-én helyszíni szemlét tartott, ezt követően azonban – annak ellenére, hogy minden szükséges adat ezen időponttól rendelkezésére állt – elsőfokú határozatot nem hozott. A hatóság ezen jogellenes hallgatása, a határidők sokszoros túllépése egyértelművé teszi a kártérítési felelősségét. A Vksztv. 80. §-a az ellátásért felelőst mentesíti a kártalanítás fizetése alól. Ezért a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 349. § alapján elmaradt kártalanítás okán 1 500 000 Ft kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A bíróság hiánypótló felhívására előadta, hogy a Pest Megyei Bíróság jogerős ítéletével törölni rendelte az egyik ingatlanra bejegyzett vízvezetési szolgalmi jogot. A szolgalom eredeti jogosultja, az ÉDV Zrt. az új nyomvonalra vonatkozóan kérte szolgalom alapítását, ez azonban azóta sem történt meg. A közcélú regionális vezeték magánterületen való elhelyezéséhez a hatósági szolgalom alapítás, az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés mellett szükséges az ingatlantulajdonos kártalanítása is. Jogellenes hallgatásával az alperes hátrányosan megkülönbözteti őt a közműszolgáltatóval szemben, hiszen az évek óta kártalanítás nélkül használja az indítványozó ingatlanjait, a kártalanítás elmaradásával, annak szándékos megakadályozásával pedig az indítványozót kár érte.
- [13] Az alperes jogellenes hallgatásának másik következménye, hogy nem távolíttatja el a zavaró helyen lévő műtárgyat, jóllehet az problémamentesen közterületen is elhelyezhető lenne. Az indítványozó ingatlanjainak használata ellehetetlenedett, az ingatlanok bármilyen célú igénybevételének 2007-től kezdődően semmilyen jogcíme nincsen. Az indítványozó állítása szerint helytelen és törvénytörő az elsőfokú vízügyi hatóságok 2000-től folytatott eljárása. A ténnyel, hogy a bejegyzett szolgalmi jogot törölni rendelte a Pest Megyei Bíróság, lényegében megállapította a birtokháborítást. Ennek következménye pedig az, hogy a regionális vezetékből induló valamennyi ivóvízvezeték szintén jogosulatlanul, birtokháborító módon került elhelyezésre és törvénytörően üzemel. Az alperes azzal, hogy a jogerős közigazgatási határozat előírásait nem tartotta be, szándékosan jogsértő módon járt el. A törvényi előfeltételek hiányában a vízvezetékek fennmaradása eleve nem volt engedélyezhető, majd a tíz év elmúltával viszont azok elbontására sem lehetett kötelezni senkit, így az alperes vagy köteles lett volna eljárását megszüntetni vagy pedig az ingatlan kisajátítását kezdeményezni.

- [14] Az alperes az idézés kibocsátása után érdemi előkészítő iratot nyújtott be (ezt a bíróság 2016. november 22-én érkeztette), amelyben, tartalmát tekintve, az indítványozó keresetét vitatta. Ezt az iratot a Székesfehérvári Törvényszék a 2016. november 23. napján tartott tárgyaláson kézbesítette az ott személyesen jelen lévő indítványozó részére, aki ezen a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a keresetét kiterjeszti II. rendű alperesként a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatalra, III. rendű alperesként pedig a Székesfehérvári Törvényszékre. Ezért a Székesfehérvári Törvényszék a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 13. § (1) bekezdés *a*) pontjára tekintettel az eljáró bíróság kijelölését kérte. A Fővárosi Ítéletábrla az eljárásra a Fővárosi Törvényszéket jelölte ki, amely az indítványozót a II. és a III. rendű alperes kapcsán hiánypótlásra hívta fel, lévén, hogy ezen alperesekkel szemben a perindítás hatályai még nem álltak be, hiszen velük a felperes keresetét mindeztáig nem közölték. A bíróság figyelmeztette az indítványozót, hogy ha a keresetkiterjesztés hiányait határidőben nem pótolja, akkor a régi Pp. 95. § (2) bekezdése alapján a kereset kiterjesztését érdemi vizsgálat nélkül el fogja utasítani. A hiánypótlás elmaradását követően a Fővárosi Törvényszék 2017. november 29-én jogerőre emelkedett végzésével a III. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetkiterjesztést érdemi vizsgálat nélkül elutasította, majd erre tekintettel az I. és II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti követelés tekintetében illetékességének hiányát állapította meg, és a keresetlevelet áttette a Székesfehérvári Törvényszékre, miután álláspontja szerint perben állásának hiányában nem volt akadálya, hogy az egyébként perre eredetileg illetékes Székesfehérvári Törvényszék folytassa le az eljárást. A Székesfehérvári Törvényszék ezzel nem értett egyet, ezért végzésével megállapította illetékességének hiányát, és az iratokat felterjesztette a Kúriához az eljáró bíróság kijelölése végett. A Kúria az eljárásra a Fővárosi Törvényszéket jelölte ki. A Fővárosi Törvényszéket az eljárásra véglegesen kijelölő végzést az indítványozó 2018. július 18-án átvette.
- [15] Az indítványozó a 2019. január 15-én megtartott tárgyaláson a kártérítési keresete összegszerűségét felemelte és 50 000 000 Ft-ban határozta meg. Álláspontja szerint az alperes jogellenes hallgatása miatt nincs sem a felügyeleti szerv, sem bíróság által felülvizsgálható döntés. A jogellenes állapot pedig birtokháborítást jelent és az 2000 óta tart, hiszen az elsőfokú vízügyi hatóság iratai között található 2000. május 24-én készült jegyzőkönyv szerint kicserélték az 1981-ben létesített vízvezetékeket. Az alperes mulasztása következményeként a perbeli ingatlanokat áron alul elárverezték. Önmagában az „árverezési veszteség”, valamint az éveken át a közműszolgáltatók általi jogosulatlan igénybevétel okán használhatatlanná lett terület miatti kár messze meghaladja az 50 000 000 Ft-ot, amelynek bizonyítását azonban csak a közbenső ítélet jogerőssé válása után kívánta megtenni. Álláspontja szerint az semmiképpen nem vitatható, hogy a jelentős nagyságú területek használhatatlansága folytán őt kár érte. A 2019. március 28-án megtartott tárgyaláson akként pontosította a kereseti

nyilatkozatát, hogy még az alatt érte kár, amíg a perbeli ingatlanok az ő tulajdonában voltak. Az ő tulajdonlása alatt is az volt a helyzet, hogy az ingatlanokat nem lehetett szántó művelési ágban használni, hanem csak rétként; életveszélyes volt ez a terület, hiszen az ott húzódó gázvezeték teljesen vízben állt, felette pedig villamos távvezeték húzódik. Törvényi kötelezettség van arra, hogy ha szolgalmalapítás miatt vagy az elhelyezett vezeték miatt az ingatlan használata jelentősen elnehezedik, akkor kisajátítási eljárást kell lefolytatni.

[16] Az indítványozó álláspontja szerint a hatóságnak már 2010-ben le kellett volna folytatni a kisajátítási eljárást, vagy pedig azonnal el kellett volna utasítani az ott lévő vezetéknek a fennmaradási engedélyét. A kára abból fakad, hogy nem sajátították ki a perbeli két ingatlanát. A módosított kereset összegszerűségével összefüggésben előadta, hogy a perbeli két ingatlan esetében igen nagy területekről van szó és emiatt több mint 100 millió forint az a különbség, ami a kisajátítási ár és a realizált hivatalos piaci eladási ár között van. Ennek csak a felét érvényesíti az alperessel szemben, mert a másik felét azzal szemben kívánja érvényesíteni, aki a birtokháborítást húsz éven keresztül elkövette. A perbeli ingatlanokon fennálló tulajdona az árveréssel megszűnt, ezért kára az árveréssel keletkezett, akkor érte őt veszteség. Példaként hozta fel egy perben nem álló harmadik személy ügyét, akinek szintén Dorogon volt ingatlana; 2011-ben az illetékes kormányhivatalnál kezdeményezte az ingatlanok kisajátítását arra való hivatkozással, hogy ellehetetlenült az ingatlanok megvásárlásával kapcsolatos eredeti célja, tekintettel arra, hogy az ingatlanokat közművezetékek hálózják be és így rendeltetésszerű használatukat nem teszik lehetővé. Az ingatlanok kisajátítására sor került és a bíróság a kártalanítás összegét 2913,6 Ft/nm alapulvételével határozta meg. Ezzel az összeggel számolva a felperes szerint perbeli ingatlanai után őt 205 409 170 Ft illetné meg kisajátítás címén és abból levonva a kényszerértékesítés (árverés) bevételét, több mint 130 000 000 Ft kára keletkezett. A felperesi ingatlanok kisajátításának pedig legkésőbb 2011-12-ben tisztességes eljárás mellett már meg kellett volna történnie.

[17] Az elsőfokú bíróság elutasította a keresetet. Megállapította, hogy a keresetlevélben eredetileg megtéríteni kért kár tekintetében a követelés elévült, ezért az bírósági úton nem érvényesíthető. Nem állapítható meg azonban az elévülés azon indítványozói kárigény esetén, mely szerint a vele szemben folyó bírósági végrehajtásban vezetett árverés során az értékesítésre jóval alacsonyabb áron került sor az alperesnek felróható okból. A bíróság ezt a kártérítési igényt nem tartotta megalapozottnak. Nem látta igazoltnak, hogy az alperesnek kezdeményeznie kellett volna az ingatlanok kisajátítását, mivel az ingatlanok rendeltetésszerű használata nem lehetetlenült el, hiszen a víziközművek már a 1981-es megvalósításuk óta változatlanul álltak fenn és a különböző hatósági eljárások célja mindvégig szolgalmalapítása volt. Így az, hogy az alperes nem kezdeményezte a kisajátítást, nem okozhatta az indítványozó kárát, mivel ilyen kötelezettsége nem volt az alperesnek. „Ebből viszont az következik, hogy

az alperes (és jogelődje) eljárásával okozati összefüggésben nem áll az, hogy a keresettel érintett ingatlanok kisajátítására 2010-2016 decembere között nem került sor. Az állított vagyoni károsodás és az alperesi hatósági eljárás közötti okozati összefüggés hiánya pedig attól függetlenül megállapítható és fennáll, hogy az elsőfokú vízügyi hatósági eljárás közel 12 évig tartott, ezen belül pedig attól is független, hogy 2010 és 2016 decembere között az elsőfokú vízügyi hatóság nem hozott határozatot a vízvezetési szolgalmi jog módosítása tárgyában, nem adott fennmaradási engedélyt – az egyébként üzemeltetési engedéllyel rendelkező vízvezetékekkel összefüggésben”. A bíróság megállapította továbbá, hogy az alperes eljárásával nincs összefüggésben az sem, hogy az indítványozó ingatlanjait elárverezték és azok olyan árverési vételáron kerültek értékesítésre, amennyit a peres iratok igazolnak. Az indítványozó nem bizonyította, hogy az egyik ingatlan esetében az árverési értékesítéskor a vízvezetési szolgalmi jogot értékcsökkentő tényezőként figyelembe vették, míg a másik ingatlant vízvezetési szolgalmi jog nem terhelte. Ezekre tekintettel értékcsökkenésről sem lehet beszélni. Mindezen indokok miatt a bíróság mellőzte az alperes (alperesi jogelőd), mint elsőfokú vízügyi hatóság eljárásának részletesebb vizsgálatát abból a szempontból, hogy indokolatlanul késedelmesen járt-e el, illetve az elsőfokú hatósági eljárás és döntéshozatal elhúzódása felróható-e számára.

- [18] 2.3. Az ítélet ellen az indítványozó terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az régi Pp. 252. § (2) bekezdése szerint az ítélet hatályon kívül helyezését kérte súlyos eljárási szabálysértés miatt, másodlagosan az régi Pp. 252. § (3) bekezdése alapján kért hatályon kívül helyezést, harmadlagosan pedig kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a keresetének adjon helyt. Az indítványozó álláspontja szerint az alperes az első tárgyalásra érdemi bizonyítékokkal ellátott védekezést nem terjesztett elő, e hiányosságokat pedig később nem pótolhatta. Kifogásolta, hogy bár a keresetlevelet a Fővárosi Törvényszék áttette a Székesfehérvári Törvényszékre, az iratanyag valamiért újból a Fővárosi Törvényszékre került, amely azonban a korábban megjelölt három alperes közül csak egy alperessel szemben folytatta le az eljárást. Előadta, hogy az alperesi képviselő egyaránt hivatkozott a felperesi igény elévülésére és időelőttiségre, illetve az alperes előadása több ponton ellentétes volt a hatósági eljárás iratanyagában foglaltakkal. A perben több bizonyítási indítványt és állítást tett, amelyet az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott. Álláspontja szerint a tényállás több szempontból hiányos, illetve téves. A felperesi ingatlanokat 2016. év végén árverezték el, ezért helytelenül állapította meg a bíróság 2010 végét az elévülés kezdőidejének; szabályairól nem tájékoztatta a személyesen eljáró indítványozót.
- [19] Tekintettel arra, hogy a bíróság a fellebbezést nem találta megalapozottnak, elutasította azt.

- [20] 3. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz; indítványában – amit a főtitkár hiánypótlásra történő felhívását követően kiegészített – mind a jogerős döntés, mind az elsőfokú ítélet alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének, XIII. cikk (2) bekezdésének, XXIV. cikk (1) és (2) bekezdésének, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének, valamint R) cikk (2) és (3) bekezdésének a sérelmére hivatkozva.
- [21] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XXIV. cikkének sérelmét az alapozza meg, hogy az elsőfokú hatóság 12 éven keresztül nem hozott érdemi döntést egy olyan megismételt eljárásban, amelyben – álláspontja szerint – a hatályos jogszabályok alapján eleve nem dönthet az állam javára. Nézete szerint a helyi építési szabályzat figyelembevételével kellett volna vizsgálni a bíróságoknak, hogy fennállt-e a kisajátítás kezdeményezésének a kötelezettsége; ennek hiánya vezetett oda, hogy a károkozást érdemben már nem vizsgálta a bíróság. Álláspontja szerint a hatóság részrehajlóan járt el az állam javára, amikor a törvénysértően elhelyezett vízvezeték használatát engedélyezte. Az indítványozó e körben hivatkozott az 5/2017. (III. 10.) AB határozatban foglaltakra.
- [22] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmét az indítványozó azért állította, mert az eljáró bíróság kijelölését, illetve az ügy áttételét elrendelő végzésekkel szemben nem nyújthatott be fellebbezést. Álláspontja szerint a keresetkiterjesztés okán őt illette volna meg az eljáró bíróság megválasztása, a kijelölés kérdéséről a Kúriának kellett volna döntenie, a Fővárosi Ítélőtáblának erre nem volt hatásköre, ezért az ügyben eljáró Fővárosi Törvényszék minden döntése jogsértő. Nézete szerint az régi Pp. nem zárja ki, hogy a bíróságot kijelölő döntéssel szemben fellebbezést lehessen benyújtani. Hivatkozott arra is, hogy a kijelölő végzéseket nem kézbesítették számára. Állította, hogy a másodfokú bíróság érdemben nem bírálta el a jogorvoslati eljárásban megjelölt releváns tényeket. Meggyőződése szerint a jogorvoslati eljárásban nem elég arra hivatkozni, hogy a vitatott kérdést az elsőfokú bíróság már elbírálta, és azzal a másodfokú bíróság is egyetért. Nézete szerint „különösen a Fővárosi Ítélőtábla kijelölő végzése volt az, ami alapjogsérelmet eredményezett hatáskör/illetékesség hiányában, hiszen az 1. tárgyalás időpontjában kizárólag a Győri Ítélőtábla volt illetékes kizárásról/kijelölésről döntenie. A felterjesztést pedig addig halogatták, míg 2018. 01. 01-el a Fővárosi Ítélőtábla is illetékessé vált, azonban az illetékességi ütközés okán a KÚRIA-nak kellett döntenie. A jogorvoslati (érdemi) lehetőség azonban soha nem volt biztosított”.
- [23] Az indítványozó nézete szerint „az ítéletek bizonyítják a bírák elfogultságát” és azt, hogy nem voltak pártatlanok. „Miután a hatósági eljárás sem II. fokon, sem esetlegesen a közigazgatási bíróság előtt még nem fejeződött be, a bírácoknak nem volt joguk a II. fokú hatóság/közigazgatási bírók helyett minősíteni alperes eljárását”. Az indítványozó részletezte, hogy – álláspontja szerint – a hatóságoknak milyen döntést kellett volna hoznia, milyen jogsértéseket követtek el. E körben – indokolási

részekre is hivatkozva – bírálta a bíróságok döntéseit is. Nézete szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát sértette, hogy a bíróság az alperes indítványait tárgyalta, míg az ő (konkrétan megjelölt) bizonyítékait, jogszabályi hivatkozásait nem. Hivatkozott az indítványozó arra is, hogy a közigazgatási hatóságok határidő túllépését a bíróságok az ő és nem az alperes terhére értékelték, illetve, hogy a közigazgatási eljárás folyamatban léte miatt nem is hozhatott volna döntést.

- [24] Az indítványozó álláspontja szerint „alapvető alkotmányjogi jelentőségű [kérdés] a bírósági kijelöléssel szembeni jogorvoslat hiánya”, valamint hogy „közigazgatási határozat illetve közigazgatási eljárás jogerős lezárása hiányában dönthet-e a polgári bíróság az régi Ptk. 349. §-a szerinti kártérítési perben. Jogszerű-e a magántulajdon korlátozása® és XIII. cikk) a közigazgatási hatósági eljárás határidejének lejárta után a közérdekre hivatkozással érdemi döntés hiányában a hatóság által”.
- [25] Az R) cikk sérelme az indítványozó szerint azért következett be, mert a bíróságok mellőzték meghatározott jogszabályi rendelkezések vizsgálatát, illetve kiterjesztően értelmezték az régi Ptk. 327. § (1) bekezdését. Nézete szerint a bíróságok nem indokolták meg, hogy egyes bizonyítékokat miként értékelték.
- [26] A XIII. cikk sérelme kapcsán azt emelte ki az indítványozó, hogy az „alperes jogellenes mulasztásának és szándékos magatartásának következményeként magántulajdonú ingatlanom jelentős területként »közterületként« hasznosult az állam javára egyben érvényesítve a meg sem alapított szorgalmi jog szerinti korlátozásokat”.
- [27] 4. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [28] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány határidőben érkezett, az indítványozó érintettnek tekinthető. Az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 32. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglalt jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra; az alkotmányjogi panasz akkor is benyújtható, ha törvény felülvizsgálati kérelem vagy felülvizsgálati indítvány benyújtását is lehetővé teszi. Így az indítvány megfelel a jogorvoslati jog kimerítésére vonatkozó törvényi feltételnek.
- [29] 4.1. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése (1b) bekezdésének *e*) pontja szerint az indítványnak indokolnia kell, hogy a sérelmezett bírói döntés miért sérti az Alaptörvény megjelölt rendelkezését. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése sérelmének vonatkozásában az indítvány semmilyen indokolást nem tartalmaz.
- [30] 4.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontja alapján akkor lehet az Alkotmánybírósághoz fordulni, ha a bíróság döntése „az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti”. Az Alkotmánybíróság – többek között – már a 3121/2015. (VII. 9.) AB

határozatában rögzítette, hogy „mindazok az indítványi elemek, melyek nem Alaptörvényben biztosított jog sérelmét állítják, hanem valamely államcél vagy egyéb alaptörvényi rendelkezés megsértésének megállapítására irányulnak, alkotmányjogi panasz keretében nem bírálhatók el” (lásd: Indokolás [89]). Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény R) cikke [és a korábban már megjelölt I. cikk (3) bekezdése] nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak {lásd pl. 3203/2015. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [9]}.

[31] Mindezekből következően az Alkotmánybíróság a továbbiakban az indítványnak csak az Alaptörvény XIII. cikkének, XXIV. cikk (1) és (2) bekezdésének, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének a sérelmét állító részét vizsgálhatta.

[32] 4.3. Az Abtv. 29. §-a szerint „az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.” Ez alternatív feltétel, bármelyik megléte indokot ad a befogadásra. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény XIII. cikkének, XXIV. cikk (1) és (2) bekezdésének, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének a sérelméhez kapcsolódóan az Alkotmánybíróság kialakult, számos döntésében megfogalmazott gyakorlatához képest alapvető alkotmányjogi jelentőségűnek tekinthető kérdést az indítványozó nem fogalmazott meg. Ebből következően a testület a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítványban felhozott érvek következtében felmerülhet-e olyan szempont, amely alapján megkérdőjelezhető, hogy a bírói döntések megfelelnek az Alaptörvénynek.

[33] 4.4. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is utal azon gyakorlatára, mely szerint „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {3170/2014. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [8]}. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {ld. 3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [20]}”. „A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz azonban nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének. Miként az Alaptörvény [...] fent idézett rendelkezéseiből is kitűnik, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban azonban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú

bírósággá válna [...]. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]–[14]}.

- [34] A bíróságok megállapítása szerint az indítványozó kártérítési igénye egyik részében elévült, másik részében pedig a károkozásként megjelölt, a kisajátítás kezdeményezésének elmulasztása, nem volt az eljáró hatóság kötelezettsége. Az eljáró hatóság döntési kompetenciájába tartozott, hogy szolgálmi jogot alapít-e az adott földterületen vagy a kisajátítását kezdeményezi-e; a hatóság pedig a kezdetektől szolgálmi jogot kívánt alapítani. Az, hogy ennek feltételei fennállnak-e (vagy a kisajátítást kellett volna-e kezdeményezni) a hatóság döntésével szemben kezdeményezett perben lenne vitatható (ilyen döntés azonban a kártérítési per megindításakor még nem volt). Az Alkotmánybíróság a bíróságnak ezeket a megállapításait a fentiek szerint nem vizsgálhatta felül, így az ítéletek alaptörvényellenességének vizsgálatakor az igény elévülését, illetve a kisajátítási kötelezettség hiányát tényként kellett figyelembe vennie.
- [35] 4.5. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) és (2) bekezdésének a sérelmét az indítványozó nem pusztán az alperes eljárásának elhúzódására alapította, hanem arra, hogy ennek következtében őt kár érte, melyet az eljáró bíróságok nem reparáltak. A bíróságok megállapítása szerint azonban a kártérítési eljárás keretei között nem volt jelentősége az eljárás elhúzódásának, ugyanis ehhez kapcsolódóan az indítványozó nem tudta kárát igazolni (az elévülés, illetve a kisajátítási kötelezettség hiánya okán). Ebből következően az Alkotmánybíróság eljárásában sem vizsgálható a hatóság eljárásának elhúzódása, mivel ezzel felülmérlegelné az eljáró bíróságok döntését az ok-okozati összefüggés tekintetében.
- [36] Az indítványozó ezen Alaptörvényben biztosított jogsérelméhez kapcsolódóan azt is kifogásolta, hogy a közigazgatási hatóság részrehajlóan járt el a vízvezeték használatának engedélyezésekor. Megállapítható azonban, hogy az Alkotmánybíróság által vizsgált bírósági eljárásoknak nem volt tárgya a használatot engedélyező közigazgatási döntés felülvizsgálata; az indítványozó keresete kártérítés megállapítására irányult.
- [37] 4.6. Az Alkotmánybíróság utal az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdéséhez kapcsolódóan kialakított gyakorlatára, mely szerint „különbséget kell tenni a polgári jogi és az alkotmányos tulajdonvédelem között, a kettő nem azonos: az alkotmányos

tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat és nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével. Az alapjogként védett tulajdonhoz való jog tartalmát a mindenkori közjogi és (alkotmányos) magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. A tulajdonjog magánjogi korlátja nem esik szükségképpen egybe az alapjogi korlátozással, a szükséges és arányos korlátozásnak, illetve a tulajdonjog lényeges tartalmának pedig nincs polgári jogi megfelelője {3024/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [43]; 7/2015. (III. 19.) AB határozat, Indokolás [45]}. Az Alkotmánybíróság azt is kifejtette, hogy nem vonható az alkotmányos tulajdonvédelem alá minden olyan ügy, melyben az indítványozó állítása szerint jogsértő bírósági határozatok eredményeként pervesztes lett, és ezért vagyronvesztést szenvedett el (vagyonhiányos követeléséhez nem jutott hozzá). Az alkotmányjogi panasz a tulajdonjog sérelméről keresztül nem lehet eszköze vagyronjogi perekben a bíróságok által elkövetett, egyéb alkotmányossági kérdést fel nem vető, egyszerű törvénysértések orvoslásának {3007/2015. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [19]}." {3120/2017. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [40]} Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésének a sérelmére is, azonban a rendelkezésre álló iratokból az egyértelműen megállapítható, hogy kisajátításra nem került sor; a bíróság – Alkotmánybíróság által nem felülbíráható – döntése szerint a kisajátítási eljárás kezdeményezésének a kötelezettsége pedig nem terhelte a hatóságot.

- [38] 4.7. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme körében hivatkozott a bíróságok pártatlanságának hiányára, illetve arra, hogy a bizonyítási eljárás során az általa benyújtott bizonyítékokat a bíróságok nem értékelték. Az Alkotmánybíróság 4.4. pontban idézett gyakorlata alapján a testület a bíróságok bizonyíték-értékelését nem vizsgálhatja felül; az eljáró bíróságok döntenek arról, hogy mely tények bizonyítása szükséges az előttük folyó ügy elbírálásához, és hogy e körben milyen bizonyítékokat fogadnak el. A bíróságok döntésüket a szükséges részletességgel megindokolták, ennek során értékelték a bizonyítékokat. Az indítványban foglaltak alapján nem merül fel olyan tény sem, ami a bíróságok pártatlanságát megkérdőjelezné.
- [39] Az indítványozó hivatkozott arra, hogy – álláspontja szerint – a Fővárosi Törvényszék nem járhatott volna el ügyében, arra a Tatabányai Törvényszék lett volna illetékes; kifogásolta továbbá, hogy a kijelölt döntésekkel szemben nem illette meg a jogorvoslathoz való jog.
- [40] Az ügyben alkalmazandó, régi Pp. 45. § (1) bekezdése szerint ha az illetékes bíróság kizárás miatt nem járhat el, az eljáró bíróságot soron kívül ki kell jelölni. A (2) bekezdés *b*) pontja szerint „az ítéletábla határoz, ha az összeütközés a területén levő járásbíróságok, törvényszékek, illetve közigazgatási és munkaügyi bíróságok között merült fel, továbbá ha a területén levő járásbíróság, törvényszék vagy közigazgatási és munkaügyi bíróság kizárása esetén a területén levő másik járásbíróság, törvényszék vagy közigazgatási és munkaügyi bíróság kijelölhető”. Az

indítványozó keresetlevelét a Székesfehérvári Törvényszéken nyújtotta be, a bírósággal szemben a kizárási ok a 2016. november 23-i tárgyaláson, az indítványozó keresetkiterjesztésével jött létre. Az indítványozó állításával szemben, a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvénynek az ítélőtáblák illetékességéről szóló 2. melléklete szerint éppen 2016. december 31-ig tartozott a Fővárosi Ítélőtábla illetékessége alá Fejér megye, és 2017. január 1-jétől tartozik a Győri Ítélőtábla illetékessége alá. Téves tehát az indítványozó azon állítása, hogy a kizárási ok felmerülésekor a Fővárosi Ítélőtábla nem volt illetékes az eljáró bíróság kijelölésére és a Székesfehérvári Törvényszék addig halogatta felterjesztést, amíg illetékesé nem vált. Éppen ellenkezőleg; az, hogy a Fővárosi Ítélőtábla járt el a kijelölés kérdésében azt mutatja, hogy a Székesfehérvári Törvényszék az régi Pp. hivatkozott rendelkezésének megfelelően haladéktalanul felterjesztette az ügyet az eljáró bíróság kijelölése céljából.

- [41] 4.8. Végül az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított, jogorvoslathoz való jogának a sérelmét látta abban, hogy a bíróságok kijelöléséről szóló végzésekkel szemben nem nyújthatott be fellebbezést. Az régi Pp. 46. § (2) bekezdése szerint „a kijelölés tárgyában a bíróság a felek meghallgatása nélkül is határozhat”; ennek alapján a kijelölő végzessel szemben nincs helye fellebbezésnek (ld. régi Pp. Nagykomentár).
- [42] Az Alkotmánybíróság már 35/2013. (XI. 22.) AB határozatában kifejtette: „[a]z Alkotmánybíróság szerint a jogorvoslat biztosításának követelménye az érdemi határozatokra vonatkozik. Annak vizsgálata során, hogy mely döntés minősül ilyennek, a döntés személyre gyakorolt hatása és a tárgya meghatározó, vagyis az, hogy a döntés lényegesen befolyásolta-e az érintett helyzetét, jogait” {ld. 35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. Az indítványozó nem adott elő érvet arra vonatkozóan, hogy az régi Pp. mely rendelkezése alapján lett volna lehetősége a fellebbezés benyújtására, illetve, hogy a kijelölés tárgyában hozott végzést milyen indokok alapján kellene az Alkotmánybíróság előtti eljárásában érdemi végzésnek tekinteni.
- [43] Az indítványozó jogorvoslathoz való jogának sérelmét azon okból is állította, hogy – véleménye szerint – a másodfokú bíróság érdemben nem bírálta el a fellebbezésben foglaltakat. Az Alkotmánybíróság e körben utal a 4.4. pontban hivatkozott, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog tartalmát illető azon következetes gyakorlatára {összefoglalóan ld. pl. 3145/2022. (IV. 1.) AB határozat, Indokolás [28]}, mely szerint „[a] jogorvoslathoz való jog nem azt jelenti, hogy mindaddig, amíg valamelyik fél elégedetlen a döntéssel, joga lenne azt magasabb bírói fórum előtt vitatni” {ld. 3145/2022. (IV. 1.) AB határozat, Indokolás [26]}.
- [44] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a 4.3.–4.8. pontokban részletezettek szerint nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt követelménynek.

[45] Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Abtv. 27. § (1) bekezdésének *a*) pontjára, 29. §-ára és 52. § (1) bekezdése (1b) bekezdésének *e*) pontjára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontjára tekintettel – visszautasította.

Budapest, 2024. április 9.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró